

UZASADNIENIE

Powód Jerzy Z. domagał się uchylenia jego obowiązku alimentacyjnego wobec małoletnich pozwanych A. Z., R. Z. oraz D. Z. (1) wynikającego z wyroku rozwiązującego małżeństwo jego oraz matki małoletnich. Domagał się również zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

(k. 1-8)

D. Z. (2) działając w imieniu małoletnich pozwanych **A. Z., R. Z. oraz D. Z. (1)** ustosunkowując się do żądań pozwu wniosła o ich oddalenie.

(k. 24)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

J. Z. oraz D. Z. (2) są rodzicami małoletnich D. Z. (1) ur. (...), R. Z. ur. (...) oraz A. Z. ur. (...)

Wyrokiem z dnia 30 kwietnia 2015r Sąd Okręgowy w Toruniu w sprawie IC 1768/13 rozwiązał małżeństwo stron z winy J. Z.. Wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi Sąd ograniczył obojgu rodzicom poprzez poddanie jej w przypadku pozwanej stałemu nadzorowi kuratora sądowego, a w przypadku powoda poprzez ograniczenie jej do współdecydowania o najistotniejszych prawach dzieci w zakresie leczenia, wychowania i kształcenia. Sąd ustalił miejsce zamieszkania małoletnich przy matce zobowiązując ją również do powstrzymywania się od spożywania alkoholu, gdy ma pod opieką dzieci. Sąd ustalił kontakty powoda z dziećmi oraz zasądził od niego na rzecz małoletnich synów, płatne do rąk pozwanej, alimenty w wysokości po 400,- zł miesięcznie na D. i R. oraz po 300 zł miesięcznie na rzecz A..

Postanowieniem z dnia 16 maja 2016r w sprawie I. N. 655/16 Sąd Rejonowy w Toruniu w trybie zabezpieczenia na czas trwania postępowania powierzył wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi ich ojcu ustalając w ten sposób miejsce zamieszkania chłopców przy ojcu. Postanowieniem było konsekwencją postawy matki pozwanych, która porzuciła dzieci na tydzień i nadużywała alkoholu.

Od początku maja 2016r małoletni pozwani mieszkają z ojcem. Matka małoletnich utrzymuje z nimi sporadyczne kontakty, nie łoży w żaden sposób na ich utrzymanie.

Ostatecznie postanowieniem z dnia 11 października 2016r w sprawie I. N. 655/16 Sąd Rejonowy w Toruniu zmienił pkt. 2 wyroku rozwodowego stron w ten sposób, że powierzył wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi ich ojcu, ustalając w ten sposób miejsce zamieszkania małoletnich przy ojcu. Władza rodzicielska pozwanej nad małoletnimi została jej ograniczona do współdecydowania o istotnych sprawach dzieci. Wykonywanie władzy rodzicielskiej powoda nad małoletnimi poddano nadzorowi kuratora sądowego. Postanowienie uprawomocniło się w dniu 3 listopada 2016r.

Postanowieniem z dnia 6 marca 2017r Sąd Rejonowy w Olsztynie w sprawie III RC 1013/16 w trybie zabezpieczenia uchylił z dniem 3 listopada 2016r obowiązek alimentacyjny powoda na rzecz jego synów. Sąd zasądził również w trybie zabezpieczenia alimenty od pozwanej na rzecz małoletnich powodów w wysokości po 300,- zł miesięcznie na każdego z nich poczynając od dnia 4 listopada 2016r.

Powód od czasu przejścia opieki nad synami w maju 2016r przestał przekazywać do rąk matki pozwanych alimenty na rzecz synów.

(bezsporne, **dokumenty w aktach sprawy III RC 1013/16:** odpisy orzeczeń k. 5 – 8, dokumenty w aktach sprawy I C 1768/13 SO w Toruniu, decyzja k. 38; decyzje k. 78-79, rachunki i faktury k. 102-110, zeznania świadka B. O. k. 115, zeznania przedstawiciela ustawowego powodów k. 115-116, zeznania powoda k. 24)

Sąd zważył, co następuje

Sąd ustalił stan faktyczny w sprawie na podstawie przedłożonych przez nie dokumentów, dokumentów zebranych w aktach sprawy rozwodowej rodziców powodów, oraz na podstawie podnoszonych przez strony okoliczności, które co do zasady nie były kwestionowane przez stronę przeciwną.

Opierając się na poczynionych ustaleniach Sąd Rejonowy uznał, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 138 krio w razie **zmiany stosunków** można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Rozpoznając przedmiotową sprawę Sąd badał zatem jedynie, czy doszło do takiej zmiany stosunków, które uzasadniają ukształtowanie tego obowiązku w inny sposób – zwiększenie bądź pozostawienie go na dotychczasowym poziomie.

Przez zmianę stosunków rozumieć należy zmianę sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej każdej ze stron. Do zmiany sytuacji majątkowej dochodzi w szczególności w przypadku zmiany dochodów stron, przesunięć w ich majątku; zwiększenia się bądź zmniejszenia koniecznych wydatków i kosztów utrzymania; uzyskania nowych możliwości zarobkowania bądź też w przypadku utraty dotychczasowych. Zmiana sytuacji osobistej i rodzinnej będzie miała miejsce w szczególności w przypadku zmiany stanu zdrowia stron wpływającego na ich możliwości zarobkowe oraz wydatki, jak również w przypadku zwiększenia się bądź zmniejszenia liczby osób pozostających na ich utrzymaniu. Sąd bada przy tym zawsze, czy przedstawione powyżej procesy zaszły po stronie zarówno zobowiązanego jak i uprawnionego. Przedmiotem badania jest okres od ostatniego wyroku, ugody bądź umowy ustalającej wysokość alimentów.

W przedmiotowej sprawie doszło do sytuacji, w której na podstawie orzeczeń Sądu w Toruniu to ojciec powodów przejął wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi pozwanymi. Sąd w Toruniu prawomocnym postanowieniem ustalił, że miejsce zamieszkania małoletnich jest przy ojcu, to on sprawuje nad nimi bieżącą pieczę, a matka ma ograniczoną władzę rodzicielską do współdecydowania w istotnych sprawach dzieci. Postanowienie to uprawomocniło się w dniu 3 listopada 2016r.

Niezależnie od powyższego podkreślić, należy, iż małoletni mieszkają już z ojcem od początku maja 2016r. i od tego czasu powód zaprzestał łożenia na rzecz pozwanych alimentów do rąk ich matki. Co więcej odkąd ojciec przejął opiekę nad pozwanymi ich matka w żaden sposób nie partycypuje w kosztach ich utrzymania.

W konsekwencji zdaniem Sądu Rejonowego zaszły istotne okoliczności, które przemawiały za uchyleniem obowiązku alimentacyjnego powoda wobec synów. W sytuacji, gdy to on obecnie sprawuje bieżącą pieczę nad dziećmi dalsze utrzymywanie tego obowiązku nie jest uzasadnione, albowiem to właśnie powód działając w imieniu dzieci byłby odbiorcą tychże świadczeń. Nie oznacza to wszakże, że obowiązek alimentacyjny powoda wobec pozwanych ustał. Nadal ma on obowiązek łożyć na ich utrzymanie i podejmować działania mające ca celu zaspokajanie ich potrzeb. Jednakże w czasie, gdy małoletni pozwani pozostają pod jego pieczę i władzą rodzicielską obowiązek ten nie może przybrać formalnie wymiaru pieniężnego.

W tym stanie rzeczy na podstawie powołanych przepisów orzeczono jak na wstępie. Sąd uchylił alimenty od dnia uprawomocnienia się orzeczenia przyznającego powodowi pieczę nad dziećmi.

O kosztach procesu i sądowych rozstrzygnięto na podstawie art. 100 k.p.c. i art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych mając na względzie, uwzględniając fakt, że pozwana w pierwszym rzędzie powinna skupić się na płaceniu bieżących alimentów oraz spłaceniu zaległości alimentacyjnych.

O wynagrodzeniu pełnomocnika pozwanej z urzędu orzeczono na podstawie § 2 , § 4 ust. 3 oraz § 10 pkt. 9 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2016 r. poz. 1714)